

— ואשר לומר בכוונת הסוקים על פי המדרש הובא בספר נוצר חסד להצדיק מקאטארנא ויצל על הסוק מן אם יראה ורומח בארבעים אלף בישראל אם ימצא בדור שנים צדיקים כאברהם מן אם יראה ורומח בארבעים אלף בישראל — ואמר הגאון הצדיק מאסא ויצל — הכוונה בזה המדרש.

כי ידוע הוא במעשה נחום איש גשם זה אשר עפרו של אברהם אבינו היה נעשה חצים נגד האויב (עין סנהדרין כ"ה הל' ג') ויש אומרים כי חצים של האויב היו עפר כהניעם אל אברהם — נמצא כי זכותו של אברהם היה רק אחת מאלה או להכות את אויב בעפר תחת חצים — או להגן על הגוש מחץ האויב.

מגן הוא להגן נגד החצים, ורומח הוא להכות את האויב בחץ — נמצא אם יש שנים צדיקים כאברהם וזכותם כפול, גם להגן מחץ האויב וגם להכות בעפר תחת חצים ורומח — ואחר אשר רבותינו אמרו כי אין דור שחיות מלי צדיקים ואין דור שחיות משישים רבוא, נמצא שניע על עשרים אלף צדיק אחד, ועל ארבעים אלף שני צדיקים

וזהו שאמר המדרש אם יש בדור שנים צדיקים כאברהם, מגן אם יראה ורומח (אין אנו צריכים לא מגן להגן ולא רומח להכות), בארבעים אלף בישראל.

(המשך יבא)

לשם מצוה

בזה גר. רופשעני
לאחי השוחטים הדרים בישוכים! האבע היא ער-
פאהרונג נעמאכט דאס זעהער פיעלע נעשעפסט
לייטע אין דיא קלוינערע ישובים נכשל אונד-דאן
טכשיל רבים זינד בחסין שעבר עליו הססה, דיעס
נעשיעהט אבער אויס מעהרערע נדינע, מאנכע
פערקויפען וואל איהר המין, אבער שלא כדונא, דא
זיא ניכט ווייסען וויא דען קאנטראקט כדונא צו
שרייבען, מאנכע ווידער דא דער נאנצע
פערקויף זיא אויס קוינע וויכטיגע זאכע פאל-
נעדעססען בעפאר ער איין פערטראג שרייבען
זאלל, לאסט ער עס נאנץ פאללען, ווערע מיי-
נער אנוכט נאך, דער זאכע אכצוהעלפען, וואגן
אחי השוחטים זיך דיא זאכע זא אנגעלענען וויר-
דען לאסען זיין אונד פאן דיא רעדאקטיאן
דעס מול מבשר המין פערטעגענע בעישעללען,
אונד זעלבע אן דיא נעשעפסטלייטע פערטוילען
אונד איינען דיא זאכע אום הערין לענגן.
יעדער שוחט איזט עס פערטפריכטעט לשם
מצוה צו טוהן ניכט אום זיך דאפאן אין

נעשעפט צו מאכען — דברי אחיכם שכוונתו לשם שמים הק שלמה ציטעמערמאן פגל.

פאן דער וואכע שטאטיסטיק דער "משומדים" אין אונגארן.

אום יאהרע 1899 זינד פאן דער יידישען קאנ-
פעססיאן איבערגעטרעטען: צור רעמישקאדהא-
לישען קירכע 131 מאנאט, 188 פרויען; צור
גריעביש-קאטהאלישען קירכע איבערזאטען 2
מאנעך 6 פרויען; צור גריעביש-אריענטאלישען
קירכע 6 מעננער, 4 פרויען; צור אינסבורגער
קאנפעססיאן 8 מאנעך, 12 פרויען; צור עוואנג-
געליש-רעפארמירטען קירכע 68 מעננער, 36
פרויען, אינסעוואסטס 204 מעננער, אינד 191
פרויען.

צור יידישען רעליגיאן איבערגעטרעטען זינד
פאן דער רעמיש-קאטהאלישען קאנפעססיאן 21
מעננער, 23 פרויען; פאן דען עוואנגעלישען
אויגסבי 4 מעננער 4 פרויען; פאן דען
עוואנגעליש-רעפארמירטען 16 מעננער 3 פרויען
אלוא 48 מעננער אונד 43 פרויען; אינסעוואסט
86 פערוואנען, דיא יידישעשאפט אין אונגארן האט
דורך דיא טויפע פערלארען: אים יאהרע 1896:
97, 178, 188, 331, 1899; 310 פערוואנען;
(קלאסען לאסטארע —) דיא ציעהונגען דער
6-טען קלאסע פונדען שטאטט: פאן 19-טען
מערץ ביז 15-טען אפריל.

בריעף קאכטען

נור פיר אבאנענטען
(אן מעהרערע) קול צועק וקול וועק, וסאמר
אין דום הכל ויהם איה, ומה שכתבתי כי בזה
אסים היינו דברים החדשים דברים של עכשו
והחבור, איה כן אקוה בימי חוהים יסוצו החוצה
כולם ביזם אחר איה — כל אבאנענט יקבל שנים,
אחת לו ואחת למבור בזול לשויב חבורה — אשר
אינו אבאנענט, ומאה רבנים יקבלם בחנם — ולי
ישאר בעשרה —

בעריכטיגונג

די משה יהושע בלאם שויב בקיק ערלוי
כתבלי כי הוא עובד שמה יותר מעשרים שנה, וידע
כי שקר הוא אותו המעשה אשר כתבתי בעלה העבר
משיב דקיק ערלוי אשר קיבל שכר כפול עבור
אשתו — ושאל אותי מאי לי מוצא הדברים אלו?

אין דער נעמינדע צו קארדאד Somogy
קאמיטאט) איזט דיא שטעללע איינעם פארבעטערס
שייב וקורא ססקנד צו בעזעצען, זעלבער מוס
אויך פעדינקייטען בעוויסען קינדער יידיש אונד
דייטש צו אונטערריכטען יאהרעסנעהאלט
600 קראנען, 6 מעטער האליק, פרויע וואה-
נונג, אונד שחיטה, בעווערבער, דיע פאן אנער-
קאנצען ארטה, ראכטיגער קבלות והתרות בעווען
וואללען איהרע אפערטע נעכטס אונאכע פאן אלטער
אונד פאמיליענשטאנד ביז ענדע מערץ אן נעסער-
טינען איינזענדען, פראבע בערופענע.

אדרעססע אן: Weisz Móricz, Próses

אין Nemes Militics (קאס באטש, נעאליא) ווירד
נעזוכט טיכטיגער בעית שויב דירעקט אויף אין
איינציגעס יאהר פאן מאי ביז מאי נעהאלט 600
קראנען פרויא מצות אינד וואהנונג פראבע בערו-
פענע Schaffer Dávid פרויעס

אין Pásztó (קאס העוועיש ארטהאר) ווערדען
נעזוכט טיכטיגער הון שויב ראשון נעהאלט וועכענט
ליך 16 קראנען אונד אויך שויב שני נעהאלט ווע-
כענטליך 10 קראנען וואהנונג פיר ביידע אס 15-טען
זיני צו בעזעצען פראבע בערופענע.

פרויעס Büchler Wilmos

לכן אודיע כאן בפירסום כי השמועה שמעתי
מפה לאוזן משיב אחד סמוך לקיק ערלוי בקיין
העבר בנסיעתי —
ואחרי אשר השיב האלו המניד ומכחיש גם
שניהם אנשים נאמנים המה. הרני בזה לומר כי
לפי זה טעתי, אנכי בהמקום, איה היתה מעשה זו,
ולא בערלוי הותח זאת, ועוד אחקור על הדבר, ודו
לחכימא.

יצחק בן ציון

שטעללען

אין Farnócz (שטיקווא) קאס, נייטרא ווירד
נעזוכט שויב אונד בעית אונד רעליגיאנס לעהרער
נעהאלט 700-800 קראנען אונד וואהנונג.
אויך דיעזע שטעללע איזט אסור הסנות נבול —

אין Bács Madaras ארטהאדאכס נעמינדע ווירד
נעזוכט טיכטיגער בעית פסקויער שויב פיר מאי,
נעהאלט 800 קראנען וואהנוג שחיטה אונד מקוה,
אפערטע אן Grünbaum Peter פרויעס

אין דער ארטהאדאכסען נעמינדע צו נאדי-
באיאס (ביהארער קאמיטאט) איזט דיא שטעללע
איינעם שוחט ובודק אונד נטען בעל תפילה אויך
לימים הקדושים להתלל מוספים וגם לבדוק וישם
בעת הצורך וידע לנקר התיבות בשר פאן ריח איר
הסמוך צו בעזעצען, יאהרעס נעהאלט 800 (אכט-
דונדערט) קראנען, וואהנונג, בעווערבער האכען ויען
זיא הן קאסען, קבוח איינצויענען אונד נור
ביז קליינער פאמיליע הן צו רעפאלעטירען, רוינע-
שענען ווערדען נור דעם אקצעפטרטען פערינעטעט.
אדרעססע אן: Klein Károly, Próses, Bihar-Nagy-Bajom.

אין דער איה אויט ארטה נעמינדע צו Kun
Szent-Márton איזט דיא שטעללע איינעם נעמינדער
דינערס, דער צונלייך פארבעטער אונד נעמלינעל-
שעכטער זיין מוסס, פאס 1 מאי צו 11 בעזעצען
מיט דיעזער שטעללע איזט אין נעהאלט פאן יעד-
ליבען 600 קראנען, מכוה נעכטס דען איבליבען
נעכענעמאלומענטען פערבונדען, בעווערבער מיסען
דער אונג שפראכע טעכטיג זיין, נעזוכע מיט בעלע-
גען איבער ביהערניע פערווענדונג, אלטער אונד
צאהל דער פאמיליענ-נלייער זינד ביז צום 1 אפריל
אן דאס נעמינדע-פרעזידיאום צו ריכטען, נור די-
רעקט דעם אקצעפטרטען ווערדען רוינע-קאסטען
פערינעטע אונד נור בערופענע צו פראבע-פארטראג
צונעלאסען.

אדרעססע אן: Dr. Neuberg Márk, Gemeindepróses.

נעמינדע-קוישטונען, נאכעללא — זעטעל
דנאם לודזי וכלה, כתובות, פערלא
דנאם — אונד דאכטוישקארטען, פרויעסאדע זאכט קופער
פארטאקטעשעל, אויטווישקארטען, מארקטשעללענען
אונד זאכט אללעליא דוקאטויש אן שעכטיג, ככטעל אונד פארנענסעל
אייסדודונג
אללעלוללוללולל
BÉNI WEINSTEIN in KOLOSZVÁR.